

ÉVÉNEMENTS

PUBLIUS OVIDIUS NASO IN THE ROMANIAN CULTURE AT THE BEGINNING OF THE 3RD MILLENIUM

Olimpia VARGA
„Ovidius” University of Constanta
olimpia.varga@univ-ovidius.ro

Abstract:

The current paper represents a partial bibliography about the life and the works of Publius Ovidius Naso, reflected in the papers written between 2001-2017. The bibliographic inventory made in the bimillennial year of the death of the great Latin poet exiled at Tomis contains reviews, text quotations, monographies, translations and evocations dedicated to Ovidius.

Keywords:

Publius Ovidius Naso, bibliography, books, studies, articles, translations, monographies.

The bibliographic inventory that we tried to assemble consists of highlighting the interest of the Romanian intellectual environment for the life and opera of the Latin exiled poet at Tomis – who is considered, due to this important biographic detail, the first poet from the Romanian territory – now, in the first two decades of the 21st century. More precisely, our bibliographic list covers the first 17 years of the new century (2001-2017)¹ and annotates almost all that was written in the Romanian cultural environment regarding “Ovidius”, from simple notes or reviews up to text quotations or monographies in the honor of the great Sulmonese.

Our contribution list contains over a hundred titles, but we are convinced that there are still many others, that have appeared in publications

¹ I have ignored the debates about the ab quo term of the century – 1st January 2000 or 1st January 2001 – and I took the latter as reference. When computing the exact number of 17 years I have applied the inclusive numbering in the same way Latins used to do.

and publishers that we didn't have access to. What we have scrupulously inventoried was the contribution of the researchers from Constanta and from the entire Dobrogea territory. One can also add the titles appeared in the cultural publications or sometimes, the high specialty titles, from Bucharest or other great cultural centers of Romania: Iasi, Cluj-Napoca, Timisoara, etc.

Regarding the typology records about the Latin Tomis citizen we can notice that short biography notes, other notes from his books that were edited, and occasional evocations determined by various events that can be placed into a national and international cultural calendar are dominant. The contributions are listed below:

1. Notes and reviews
2. Articles and contributions in various magazines
3. Published studies in journals
4. Mentions in dictionaries and various lexicographic papers:
 - 4.1. Dictionaries of literature
 - 4.2. Dictionaries of morphology, anthropology, etc.
5. Mentions in history, cultural and civilization treaties
6. General cultural monographies
7. Monographies in the honor of Ovidius
8. Translations in Romanian from Ovidius' opera:
 - 8.1. Complete translations (number of publications or republications)
 - 8.2. Translations of some special volumes
 - 8.2.1. Tristia (and Pontica)
 - 8.2.2. Pontica
 - 8.2.3. Ars amandi
 - 8.2.4. The metamorphosis
9. Text publications
 - 9.1. Bilingual publications
 - 9.2. Romanian publications
 - 9.3. Latin publications
10. Bio-Bibliographic mentions
11. Scientific communications, evocations, unpublished presentations
12. Statements, speeches and conferences at various scientific manifestations.

Nr. Anul
crt. apariție

TITLUL LUCRĂRII

-
1. 2001 *Ovidiu. Marele exilat de la Tomis*, Ovidiu Drimba. Prefață de Tudor Vianu, București: Editura Saeculum I. O. 2001, 221 p.
 2. 2001 *Metaforar. O antologie a expresiei poetice*, Viorel Mirea, Coperta de Tudor Jebeleanu, București: Editura Eminescu, 486 p.
 3. 2001 „De amicitia ovidiana”, Ștefan Cucu, în: *Analele Științifice ale Universității „Ovidius” Constanța*, seria Filologie, XII, 2001, pp. 53-59.
 4. 2001 „Ovide dans la culture française”, Ștefan Cucu, la Simpozionul Științific Internațional „*Ovidius și perenitatea spiritului clasic în Dobrogea*” – Universitatea „Ovidius” Constanța și Muzeul de Arheologie Constanța, 1-3 iunie 2001 (comunicare susținută în limba franceză).
 5. 2001 „Ovidiana Musa”, Ștefan Cucu, la Simpozionul Științific Internațional „*Ovidius și perenitatea spiritului clasic în Dobrogea*”, sub patronajul Universității „Ovidius” din Constanța și al Asociației de prietenie România-Italia, 1-3 iunie 2001 (comunicare susținută în limba latină).
 6. 2001 „Ovidiu în renașterea engleză: ecouri shakespeariene”, Monica Chesnoiu, în: *Analele Științifice ale Universității „Ovidius”*, Seria Filologie, Vol. al XII-lea, Constanța, 2001.
 7. 2001 *Ovidiu. Opere*, Chișinău: Editura Gunivas, 2001. (Traducerea în vers iambic a lui Teodor Naum din cartea: *Ovidiu. Tristele. Ponticele*. București: Editura Univers, 1972).
 8. 2002 *Arta iubirii (Ars amandi)*, Publius Ovidius Naso. Traducere din limba franceză, note și schiță bio-bibliografică de Mihai Cimbru. Prefață și tabel cronologic de Grigore Tănăsescu. Deva: Editura Emia, 2002, 175 p.
 9. 2002 *Dacia preistorică*, Nicolae Densușianu, București: Editura Arhetip, 2002. (Este vorba despre reeditarea celebrei ediții princeps din anul 1913).
 10. 2002 *Iubiri exilate*, Ioan Roman, Constanța: Editura Ex Ponto, 2002, 236 p.
 11. 2002 *Noi nu suntem urmașii Romei*, Ediție revăzută și adăugită, Săvescu Napoleon, București: Editura Intact, 2002, 324 p.
 12. 2002 „Receptarea operei lui Publius Ovidius Naso în literatura franceză”, Ștefan Cucu, în: *Analele Dobrogei*, Muzeul de Arheologie Constanța, serie nouă, VII, 2002, pp. 392-397.

13. 2002 „Publius Ovidius Naso”, Ștefan Cucu, în: *Studia Antiqua et Archaeologica*, VIII, Iași, 2002, p. 138.
14. 2002 „Publius Ovidius Naso – messenger de la latinité dans la région pontique et danubienne”, Ștefan Cucu, în: *Studia antiqua et archaeologica*, la al III-lea Colocviu româno-italian. Coordonator: Prof. univ. dr. Nicolae Ursulescu, Iași: Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, 2002, pp. 135-139.
15. 2002 „L'influenza dell'opera di Ovidio nella cultura francese”, Ștefan Cucu, în: *Incontro con la Romania nello spirito di Ovidio ed Eminescu*. Coordonator: Pina Lupoi; Istar Editrice, Reggio Calabria, Italia, 2002, pp. 27-30.
16. 2002 „Ovidius – praeceptor amoris. Ovidiana”, Ștefan Cucu, în: *Tomis*, Constanța, nr. 12, (decembrie 2002), pp. 22-24.
17. 2003 „Cetatea Sulmona în opera lui Ovidiu”, Ștefan Cucu, în: *Tomis*, Constanța, nr. 7, (iulie 2003), pp. 38-39.
18. 2003 *Arta de a iubi (Ars amandi)*, (versurile 1-166), Publius Ovidius Naso. Transpunere în românește de Ștefan Cucu, în: *Tomis*. Constanța, Nr. 3 (Martie 2003), pp. 35-37.
19. 2003 „Ovidio nella cultura romena”, Ștefan Cucu. Convegno Internazionale di Studi „Ovidio fra Roma e Tomis” – Sulmona, Italia, Iunie 2003 (Centro Ovidiano Studi e Ricerche Sulmona).
20. 2003 „Așteptându-l pe Tomitan”, Liviu Franga. [Cronică la volumul *Publius Ovidius Naso și literatura română*, Constanța: Editura „Ex Ponto”, 1997], în: *România literară* (R), București, an 36, nr. 22 (4-10 Iun. 2003), p. 31.
21. 2003 „Constanța, Publius Ovidius Naso e di rapporti romeno - italiani (La seconda metà el XIX- esimo secolo - l'inizio del XXI- esimo secolo)”, Valentin Ciorbea, în: *Istorie și diplomatie în relațiile internaționale*. Coordonatori: Daniel Flaut, Iolanda Țighiliu. Constanța, 2003, pp. 383-395.
22. 2003 „Ovidius și Dimitrie Cantemir- etimologia toponimului «Valahia»”, Florentina Nicolae, în: *STUDII istorice dobrogene*, Coordonator: Prof. univ. dr. Valentin Ciorbea. [Cuvânt înainte: Prof. univ. dr. Adrian Bavaru], Constanța, 2003, pp. 85-89.

23. 2003 „Publius Ovidius Naso”, Gérard Augustin, în: *Constanța = Constantza*, [versuri]: Poèmes, Traducere de Gabriela Abăluță; Constantin Abăluță. Prefață Constantin Abăluță. En français par Sebastian Reichmann. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2003. 120 p.
24. 2003 „Evenimente memorabile la Küstenge (Constanța)”, Constantin Cioroiu, în: *Poliția are Impact*. Revistă ilustrată a Inspectoratului de poliție al județului Constanța. Constanța, An 3, nr. 15, (2003), p. 22.
25. 2003 *Aspecte psihologice în mituri, legende și credințe populare*, Tiberiu Rudică; Daniela Costea, Iași: Editura Polirom, 2003, 223 p.
26. 2003 „Publius Ovidius Naso - Repere bibliografice”, în: *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Anna Ferrari. Traducere de Dragoș Cojocar; Emanuela Stoleriu; Dana Zămosteanu, Iași: Editura Polirom, 2003, pp. 9-18.
27. 2003 „Publius Ovidius Naso”, în: *Dicționarul cinematografic al literaturii române*, Grid Modorcea, București: Editura Cartea Românească, 2003, 412 p.
28. 2003 *Istoria României*, Mihai Bărbulescu; Dennis Deletant; Keith Hitchins. Cuvânt înainte: Șerban Papacostea. Coperta: Walter Riess. București: Grupul Editorial Corint, 2003, 512 p.
29. 2003 *Legende și povestiri dobrogene*, Titus Cergău. [Ilustrații copertă: arh. Vera Marin], Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2003, 292 p.
30. 2004 „Laus Romae dans l'oeuvre d'exil d'Ovide”, Ștefan Cucu, în: *Analele Universității „Valahia” din Târgoviște*, nr.18, 2004, pp. 91-96.
31. 2004 „Ovidius – praeceptor amoris” Ștefan Cucu, în: *Analele Universității din Craiova*. Seria Științe filologice. Limbi și literaturi clasice, anul I, nr. 1-2, 2004, pp. 17-23.
32. 2004 *La răsărit, apune soarele*, Dan Ghițescu, București, Editura „Du Style”, 2004, 319 p.
33. 2005 *100 cei mai mari scriitori ai lumii*, Daniel S. Burt. Traducere Anca Irina Ionescu, Bucuresti: Editura Lider, 221 p.
34. 2005 *Istoria literaturii din Dobrogea*, Puiu Enache. Domeniu: Critica si istorie literară. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2005.
35. 2005 *Moartea la Tomis. Jurnalul lui Ovidiu, (roman)*, Marin Mincu, Iași: Editura Polirom, 2005, 272 p.

36. 2005 *Ars Amandi. Remedia amoris. Medicamina Faciei*, în românește de Traian Lazarovici. Constanța: Editura Europolis, 2005, 158 p.
37. 2005 *Opere*, Ovidius, Chișinău: Editura ARC, 1250 p.
38. 2005 „Acasă la Ovidius”, Lucia Dărămuș, în: *Tomis*, Constanța, Nr. 7 (Iulie 2005), pp. 29-32.
39. 2006 „Hasdeu și Ovidius”, în: *Antic și modern. In honorem Luciae Wald*. Volum coordonat de Ana-Cristina Halichias și Tudor Dinu, București: Editura Humanitas, 2006, pp. 228-238.
40. 2006 „Publius Ovidius Naso”, Victor Crăciun; Aurel Papari; Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, în: *De la Dacia la România: Studiu, antologie, comentarii privind începuturile românității*. Editată cu prilejul împlinirii a 1900 de ani de la încheierea Războaielor Daco-Romane și cu sprijinul Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică, Constanța: Editura Fundației „Andrei Șaguna”, 2006, 436 p.
41. 2006 „Ovidiu și Eminescu. Interferențe”, Ștefan Cucu, în: *Itinera*, Bacău: Editura Corgal Press, nr. 2, (Martie 2006), p. 16.
42. 2006 *Scrisori din exil. Tristele. Ponticele*, Publius Ovidius Naso, Ediția a II-a, București: Editura Mondoro, 2006. 230 p.
43. 2007 *Poezii latini și poezia lor. De la Lucilius la Martialis*, Liviu Franga. Vol. I., Colecția: Limbi, Culturi, Identități, nr. 1, 2007, București: Editura Universității din București, 171 p.
44. 2007 *Arta iubirii*, Publius Ovidius Naso, Chișinău: Editura Gunivas, 2007, (ediție revăzută. Traducere și note de Maria-Valeria Petrescu. București, Minerva, 1977).
45. 2007 *Tristia*, Publius Ovidius Naso. Volum apărut în anul aniversar 2007, în limba latină, îngrijit, tehnoredactat și postfațat de Constantin Lămureanu. Constanța: Editura „Neliniști Metafizice Constanța”, 2007, 224 p.
46. 2007 *Metamorfozele*, Publius Ovidius Naso. Cărțile I-V. [Vol. 1]. Constanța: Editura Europolis, 2007, 200 p.
47. 2007 *Metamorfozele*, Publius Ovidius Naso. Cărțile VI-X, în românește de Traian Lazarovici. Constanța: Editura Europolis, 2007, 182 p.

48. 2007 *Metamorfozele*, Publius Ovidius Naso. Cărțile XI-XV. [Vol. 3]. Constanța: Editura Europolis, 2007, 180 p.
49. 2007 *Ovidiu la Tomis - 2050. Studiu, antologie, comentarii*, Victor Crăciun; Aurel Papari. Prefață: Academician Dan Berindei. Coperta: Cristiana Crăciun. Volum editat cu prilejul aniversării a 2050 de ani de la nașterea poetului Ovidiu. Constanța: Editura Fundației „Andrei Șaguna”, 2007, 301 p.
50. 2007 *Ecouri ale literaturii latine în spațiul cultural european*, Ștefan Cucu, București: Editura Cartea Universitară, 2007, 306 p.
51. 2007 „Ars amandi”, Ovidius, în: *Universitaria*, Revista Universității „Spiru Haret”, Constanța, III, nr. 4, Martie 2007, p. 8.
52. 2007 „Ars Amandi - Ovidius”, Ștefan Cucu, Festivalul Național „Primăvara poezilor/ Le Printemps des poètes” – Constanța, 15-18 Martie 2007 (Uniunea Scriitorilor din România, Institutul Cultural Francez, Universitatea „Spiru Haret”).
53. 2007 „Ecouri ovidiene în literatura italiană”, Ștefan Cucu, la Sesiunea științifică „De Ovidio poeta. 2050 de ani de la naștere” – Constanța, 22 Martie 2007 Universitatea „Ovidius” din Constanța; Societatea de Studii Clasice din România – Filiala Constanța.
54. 2007 „Valoarea documentară a poeziei ovidiene”, Livia Buzoianu, în: *Ex Ponto. Text*. An 5, nr. 2. (Apr. - Iun. 2007), pp. 28-35.
55. 2007 „Tomisul și tomitanii în epistolele pontice ovidiene”, Ștefan Cucu, Festivalul și Simpozionul științific „Ovidius - 2050” – Constanța, 17-19 august 2007. Academia Română; Universitatea „Andrei Șaguna” Constanța.
56. 2007 „Aspects of Ovidius's Exile”, Ștefan Cucu, Conferința Internațională „Expatriation” – Constanța 20-22 Septembrie 2007. Facultatea de Litere – Universitatea „Ovidius”, Catedra de Limba Engleză; Centrul de Excelență pentru Studiu și Identitate Culturală al Universității din București.
57. 2007 „Ovidius sempiternus”, Ștefan Cucu, în: *Agora*, 7, nr. 27, Septembrie 2007, pp. 1-3.
58. 2007 „Publius Ovidius Naso în cultura europeană”, Ștefan Cucu, în: *Ex Ponto. Text*. An 5, nr. 2, (Apr. - Iun. 2007), pp. 17-27.
59. 2007 „Restituiri - Ovidius Publius Naso”, Georgiana Voineagu, în: *Cuget Liber*, 12 Iunie 2007, la aniversarea a 2050 de ani de la nașterea lui Ovidius Publius Naso sărbătorită la Constanța.

60. 2007 *Noaptea nu aparține nimănui*, Dan Ghițescu, București: Editura Universitară, 2007, 344 p.
61. 2007 „Noaptea nu aparține nimănui” (recenzie pe marginea cărții cu același titlu) de Dan Ghițescu: o biografie romanțată a poetului Publius Ovidius Naso, în: *Telegraf*. An 14, nr. 224, (25 Sep. 2007), p. 7.
62. 2007 „Casă memorială pentru poetul Ovidiu”, Andreea Filip, în: *România liberă*, Nr. 5343, (28 Sep. 2007), (Supliment *Ediția de Dobrogea*, p. 8).
63. 2007 Festivalul „Ovidius 2050”, trei zile de sărbătoare, Festivalul „Ovidius - punte peste timp și spațiu” dedicat aniversării a 2050 de ani de la nașterea poetului; manifestare organizată de Universitatea „Andrei Șaguna”, Constanța, 17-19 August 2007, în: *România liberă*, București, Nr. 5306 (16 aug 2007) (Supliment *Dobrogea*, p. 3).
64. 2007 „Artiști din patru țări îl sărbătoresc pe Ovidius, la Constanța”, Georgiana Voineagu, în: *Cuget liber*, An 18, nr. 5232, (1-2 Sep. 2007), p. 12.
65. 2007 „Pe urmele lui Ovidius: Constanța-Sulmona”, Georgiana Voineagu, în: *Cuget liber*, An 18, nr. 5254, (27 Sep. 2007), p. 16.
66. 2007 „De Ovidio Poeta - 2050 de ani de la naștere”, Alina Ciufu, în: *Telegraf*. An 14, nr. 69, (23 Martie 2007), p. 7.
67. 2007 „Publius Ovidius Naso (43 î.d.Cr.-17 d.Cr.)” în: *Dacia în autorii clasici*, Gheorghe Popa-Lisseanu, Ediție în 2 vol. îngrijită și prefață de Ionel Oprișan, București: Editura Vestala, 2007, pp. 28-63.
68. 2008 „Drumul lui Ovidius spre Tomis. Pontice”, Ștefan Cucu, în: *Ex Ponto*, VI, nr. 18, (Ianuarie - Martie 2008), pp. 84-86.
69. 2008 „Geto-dacii în opera lui Publius Ovidius Naso”, Ștefan Cucu, în: *Itinera*, nr. 6, (Martie 2008), pp. 8-9.
70. 2008 „Doar propria-mi durere inspiră al meu cânt (I)”, Ovidiu Drîmba, în: *Biblioteca Bucureștilor*, București, An 11, nr. 4, (Aprilie 2008), pp. 3-6.
71. 2008 *Dobrogea 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european*, Valentin Ciorbea, (coord.), Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2008.

72. 2008 „2000 de ani, Publius Ovidius Naso - poet exilat la Tomis”, Eugen E. Ungerer (Germania), la Simpozionul dedicat lui Publius Ovidius Naso, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, 17 Mai 2008, în: *Cuget Liber*. An 18, nr. 5442, (17-18 Mai 2008), p. 17.
73. 2008 „Ovidius la Tomis”, Ștefan Cucu, în: *Ex Ponto*, VI, nr. 19, (Aprilie-Iunie 2008), pp. 158-160.
74. 2008 „Publius Ovidius Naso, la Atelierele revistei Tomis”, Anca Dragomir, în: *Observator de Constanța*. An 12, nr. 3318, (27 Aug. 2008), p. 2.
75. 2008 „Publius Ovidius Naso în presa dobrogeană”, Ștefan Cucu, la Sesiunea științifică națională „130 de ani de la reintegrarea Dobrogei în statul român modern” – Constanța, 21-22 Noiembrie 2008, (Universitatea „Ovidius” Constanța – Facultatea de Istorie și Științe Politice).
76. 2008 „Publius Ovidius Naso în periodicele dobrogene de la sfârșitul secolului al XIX-lea și din prima jumătate a secolului al XX-lea”, Ștefan Cucu. Simpozionul național „*Politica stăpânirii și drepturile suverane. 130 de ani de la revenirea Dobrogei la patria-mamă*” – Constanța, 27 Noiembrie 2008 (Universitatea „Ovidius” Constanța – Facultatea de Teologie; Arhiepiscopia Tomisului).
77. 2008 *Ovidius de 2000 de ani la Tomis: Studiu, antologie, dedicații*, Victor Crăciun; Aurel Papari. Prefață: Academician Dan Berindei; Coperta: Cristiana Crăciun. Volum editat cu prilejul bimileniului exilului poetului Ovidius în Sciția Minor. Constanța: Editura Liga Culturală pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni; Editura Fundației „Andrei Șaguna”, 2008, 192 p.
78. 2008 „Considerații asupra exilului lui Ovidius”, Ștefan Cucu, în: *Ovidius de 2000 de ani la Tomis*, Victor Crăciun; Aurel Papari, Volum editat cu prilejul bimileniului exilului poetului Ovidius în Sciția Minor. Prefață: academician Dan Berindei. Constanța: Editura Fundației „Andrei Șaguna”, 2008, pp. 181-186.
79. 2008 „Tradiții literare ovidiene în Dobrogea”, Ștefan Cucu, în: *Dobrogea. 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european*, Valentin Ciorbea (coord.), Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2008, pp. 94-103.

80. 2008 „Aspects of Ovidius’s exile”, Ștefan Cucu, în: *(Ex)patriation. Conference Proceedings*. Constanța: Ovidius University Press, 2008, pp. 197-200.
81. 2008 *Accesul liber la raft*, Mircea Constantinescu. (Literatură antică - Publius Ovidius Naso), București: Editura România Press, 2008, 436 p.
82. 2008 „Cameea: povestire”, Gabriela Vlad. în: *Revista Ex Ponto. Text*. An 6, nr. 4 (Oct.-Dec. 2008), pp. 30-46.
83. 2008 *Ecloga Ovidiana*, Publius Ovidius Naso, Ediție retipărită, Editura BiblioBazar, 2008, 276 p.
84. 2008 „Poetul geților”, Raluca Șerban-Naclad, în: *Revista Tomis*, Nr 1, (Ian. 2008), pp. 24-26.
85. 2008 „Monede de colecție, dedicate lui [Publius] Ovidius [Naso]”, Mirela Stîngă, în: *Ziua*. București, An 14, nr. 4189 (21 Martie 2008) (*Supliment Ziua de Constanta*, p. 8). (Banca Națională a României a pus în circulație, în scop numismatic, începând cu 3 Martie, o moneda de aur, o moneda de argint și una din tombac cuprat, dedicate poetului latin).
86. 2008 „Ovidiu, la Tomis”, Adrian Bucurescu, în: *Ziarul România Liberă*, 17 iulie 2008.
87. 2008 „Festivalul Ovidius se desfășoară doar pe afiș”, Violeta Pavelescu, în: *Cuget Liber*. An 18, nr. 5517, (13 Aug. 2008), p. 11. (Ediția a 2-a a Festivalului „Ovidius”, organizat sub patronajul Academiei Române, Constanța, 11-13 August 2008).
88. 2008 „Publius Ovidius Naso, la Atelierele Revistei Tomis”, Anca Dragomir, în: *Observator de Constanța*. An 12, nr. 3318, (27 Aug. 2008), p. 2. (Ediția a 2-a a Atelierele Revistei „Tomis”, ocazionate de împlinirea a 2000 de ani de la exilarea poetului Ovidius la Tomis. La Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, 26 august 2008).
89. 2009 *Ad literam: (alte lecturi sub abajur)*, Constantin Miu. Grafica la copertă: Elena Dodiș. Constanța: Editura *Virom Constanța*, 2009, 103 p.
90. 2009 *Interferențe Ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*, Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009.

91. 2009 „Intorno ai motivi della relegatio di Ovidio a Tomi”, Ovidiu Drimba, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 19-30.
92. 2009 „Poetica reglării, reglarea poeziei” Liviu Franga; Mariana Franga, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 35-42.
93. 2009 „Ovidiana Musa de ovidiana Pontica VI poetica”, Livius Franga, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 69-74.
94. 2009 „La taxinomie des noms propres dans le livre I-er des «Métamorphoses» d’Ovide”, Livia Buzoianu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 79-88.
95. 2009 „Bastarnii și sarmații-realiități istorice la Dunărea de Jos și percepția lor în opera lui Ovidius”, Mihai Irimia, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 111-121.
96. 2009 „Autoritatea romană în Pontul Stâng la începutul sec. I p. Chr., la Dunărea de Jos. Mărturiile lui Ovidius de la Tomis”, Călin Timoc, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 123-128.
97. 2009 „Augustus din «Fastele» lui Ovidiu (Cartea I)”, Mădălina Streche, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 129-135.

98. 2009 „Ovidiu în Dante (Două momente esențiale)”, George Pruteanu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 151-155.
99. 2009 „Receptarea operei lui Publius Ovidius Naso în literatura franceză”, Ștefan Cucu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 185-190.
100. 2009 „Publius Ovidius Naso și episcopul Inochentie Micu Klein”, Viorica Lascu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 195-198.
101. 2009 „Ovidio nella cultura romena dell'ottocento e del novecento”, Ștefan Cucu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 199-204.
102. 2009 „Statuia lui Ovidiu”, Florica Cruceru, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 213-220.
103. 2009 „La mémoire d'Ovide dans la vision du docteur I. C. Drăgescu et de Remus Opreanu, préfet du district de Constantza à la fin du XIX-e siècle”, Gheorghe Dumitrașcu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 221-226.
104. 2009 „Ediții ovidiene în patrimoniul Bibliotecii «Ioan N. Roman» din Constanța (sec. XVII-XIX)”, Adriana Cristina Dinuliu, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 227-242.

105. 2009 „Amores, I, 10; I, 12; I, 13; I, 14; II, 1, Publius Ovidius Naso”, Traducere: Florentina Nicolae, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, pp. 247-253.
106. 2009 „Ave, Ovidius! poezie”, Ionela Broască, în: *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și (pre)texte ovidiene*. Ediție îngrijită de Livia Buzoianu, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2009, p. 269.
107. 2009 „Ecouri ovidiene în literatura engleză”, Ștefan Cucu, în: *Hereditas antiqua*. Volum editat de Mihaela Paraschiv și Claudia Tărnăuceanu. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, pp. 27-34.
108. 2009 „Ovidius și Eminescu. Pontice”, Ștefan Cucu, în: *Revista Ex Ponto*, VII, nr. 24, (Iulie-Septembrie 2009), pp. 66-69.
109. 2009 *Ovidius astfel – nuvele/poezie*, Bogdan Boeru; Liviu Lungu. Constanța: Editura Muntenia Constanța, 2009, 145 p.
110. 2009 „The Orpheus Myth in Ovid’s Metamorphoses”, Ștefan Cucu, la Conferința internațională: “*Ovid – Myth and (Literary) Exile*” – Constanța, 10-12 Septembrie 2009. Universitatea „Ovidius” Constanța - Facultatea de Litere, Catedra de Limba Engleză; Centrul de Excelență pentru Studiu și Identitate Culturală al Universității din București – Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța.
111. 2009 „Arheologia dobrogeană a fost scoasă la lumină”, Mihai Sârbu, în: *Cuget liber*, An 19, nr. 5671, (16 Feb. 2009), p. 23. (Expoziție de fotografie dedicată arheologiei dobrogene, cu ocazia împlinirii a 2000 de ani de la exilarea lui Ovidiu la Tomis, Constanța, 14 Februarie 2009).
112. 2009 *Publius Ovidius Naso - Misterul relegării la Tomis*, Demetrio Marin. Colecție: România Orientalis, București: Editura Institutul European, 2009. 272 p.
113. 2010 „Publius Ovidius Naso. The Mystery of Relegation at Tomis. Theses and Hypotheses, Demetrio Marin”, [recenzie la volumul cu același titlu, Iași: Institutul European, 2010], Ștefan Cucu, în: *Analele Științifice ale Universității „Ovidius” Constanța*. Seria: Filologie/ Universitatea „Ovidius” Constanța. Vol. 21, 2010, pp. 173-174.

114. 2010 „Ovidius și Bacovia - posibile interferențe: studiu”, Cristina Popescu, în: *Itinera*. Bacău, Nr. 8 (2010), pp. 35-38.
115. 2011 *Bruto amante: Pe urmele lui Ovidiu, printre urmașii orientali ai Lupei Capitoline*, Marian Moise. Carte închinată domnului Conferențiar Universitar Doctor Stoica Lascu la împlinirea vârstei de 60 de ani. Prefață de academician Gheorghe Buzatu. Postfață de Andreea Bușe. Coperti: Iulia-Polixenia Moise. Omagiu. Lascu, Stoica, 2011.
116. 2011 „Nume de zei și personaje mitologice în poezia exilului la Ovidius”, Cristina Popescu, în: *Itinera*, Bacău, Nr. 9, (Martie 2011), pp. 32-34.
117. 2012 *Acasă între lumi. Romanul lui Ovidiu*, Michael Solomon. Traducere din engleză de Mihnea Gafița, București: Editura Humanitas, 2012, 439 p.
118. 2012 „Amintirea poetului Ovidiu la Constanța”, Nicolae Lascu, în: *Revista Pontica*, nr. 2, 2012, pp. 339–358.
119. 2012 „Iubiri exilate”, Ștefan Cucu, în: *Metamorfoze*, Revistă a Societății de Studii Clasice – Filiala Constanța, nr. 2, (Mai 2012), pp. 12-15.
120. 2013 „Ars Amatoria și Remedia Amoris (...)”, Ana Olos, în: *Revista Nord Literar*, Baia Mare, Maramureș, Nr. 9 (124), Septembrie 2013.
121. 2013 „Publius Ovidius Naso, al nostru”, Augusta Stan Buteanu, în: *Revista Nord Literar*, Baia Mare, Maramureș, Nr. 10 (125), Octombrie 2013.
122. 2013 „De ce vrea statuia lui Publius Ovidius Naso să plece la Roma?”, Ion Tița Călin, în: *Ex Ponto. Text*. An 11, nr. 4, (Oct. - Dec. 2013), pp. 83-84.
123. 2014 *Mormântul Poetului Publius Ovidius Naso între mit și realitate*, Carmen Zamfirescu, Craiova: Editura Revers, 2014.
124. 2014 *Dumnezeu s-a născut în exil*, Horia Vintilă. București: Editura „Vremea”, 2014, 248 p.
125. 2014 *Publius Ovidius Naso, drama relegării la Tomis*, Mariana Damian, București: Editura Adenium, 2014, 216 p.
126. 2014 „Publius Ovidius Naso, un Petrarca al Antichității”, Ion Ionescu Bucovu, în: *Revista Art-Emis, Magazin cultural*, 20 Iulie 2014.

127. 2015 *Opera Omnia, Volumul 3*, Publius Ovidius Naso, Editura Bibliolife DBA din BiblioBazar II LLC, 2015, 578 p.
128. 2016 *Bucuria de a fi îndurerat la Tomis*, Viorel Savin. Iași: Editura Junimea, 2016.
129. 2016 „Cel nepieritor”, Ștefan Cucu, în: *DILEMA Veche/* Fundația Culturală Română. București, An 13, nr. 647 (14-20 Iul. 2016), p. V.
130. 2016 „Poemul rămânerii la Tomis”, Liviu Franga, în: *DILEMA Veche/* Fundația Culturală Română. București, An 13, nr. 647 (14-20 Iul. 2016), p. VII.
131. 2016 „Ovidius într-o Istorie Literară Dobrogeană”, Olimpia Varga, în: *Studii de Știință și Cultură - Volumul XII*, 2016 - Numărul 4 (47), Decembrie 2016, pp. 59-63. Editura Universității „Vasile Goldiș” Arad, România.
132. 2017 „Mari exilați la Tomis - de la Ovidius la Marin Mincu”, Mirela Sfîngă, în: *Ziarul Ziua de Constanța*, 1 Decembrie 2017.
133. 2017 „Constanța de odinioară: Ovidius - poetul iubirilor gingașe (I)”, Aurelia Lăpușan, în: *Ziua de Constanța*, 9 Ianuarie 2017.
134. 2017 „Constanța de odinioară: Iernile lui Ovidius la Tomis (II)”, Aurelia Lăpușan, în: *Ziua de Constanța*, 17 Ianuarie 2017.
135. 2017 „Scrisori din Pont! Poetul Ovidius, brand al orașului, între adevăruri și legende”, Daniela Andra Cojocă, în: *Ziua de Constanța*, 23 Octombrie 2017.
136. 2017 *Răzbumarea barbarilor. 2000 de ani fără Ovidiu la Tomis*, Dorin Popescu. Colecția: Istoria mentalităților, București: Editura „Idea Europeană”, 2017, 903 p.
137. 2017 *Ovidiu. Tomis - Constanța*, Gheorghe Stănescu; Gabriel Octavian Nicolae; Cristina Mihaela Popescu, Constanța: Editura Boldaș, 2017. (Carte publicată în limba engleză, germană, franceză.)
138. 2017 „Ovidiu și barbarii din Pont”, Ioan-Aurel Pop, în: *Vitraliu*, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu” - *Bacău*, anul XXV, nr. 46, (Aprilie 2017), pp. 4-6.
139. 2017 „Ovidiana. Configurații critice”, Traian Diaconescu, în: *Vitraliu*, Periodic al Centrului Cultural Internațional „George Apostu” - *Bacău*, anul XXV, nr. 46, (Aprilie 2017), pp. 7-13.
140. 2017 *Cântărețul tandrelor iubiri. Viața lui Publius Ovidius Naso*, Ștefan Cucu, Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2017, 383 p.

141. 2017 „Cântăreșul tandrelor iubiri; Un tezaur documentar”, Constantin Cioroiu, (recenzie pentru *Cântăreșul tandrelor iubiri. Viața lui Publius Ovidius Naso*, Ștefan Cucu), în: *Ex Ponto*, Constanța: Editura „Ex Ponto”, An 15, nr. 3-4 (Iul.-Sep, Oct.-Dec. 2017), pp. 139-143.
142. 2017 „Un roman consacrat lui Ovidius în anul bimileniului trecerii sale în nemurire”, Olimpia Varga, (recenzie pentru *Cântăreșul tandrelor iubiri. Viața lui Publius Ovidius Naso*, Ștefan Cucu. Constanța: Editura Ex Ponto, 2017), în: *Studii de Știință și Cultură*, Volumul XIII, Numărul 3 (50), 2017, Editura Universității „Vasile Goldiș” Arad, România.
143. 2017 *Publius Ovidius Naso. Drumul Exilului*, catalog realizat de Muzeul de Artă Constanța cu sprijinul Consiliului Județean Constanța și al Ambasadei României în Italia. București: Editura Monitorului Oficial, 2017. (Cartea marchează 2000 de ani de la trecerea în neființă a poetului latin, surghiunit la Tomis în anul 8 d.H. și decedat aici, în anul 17 d.H.).
144. 2017 *Viețile poetului: Publius Ovidius Naso în drama românească*, Viorel Savin, Bacău: Editura Vicovia, 2017, 449 p.
145. 2017 *Prizonierul poetului Ovidius Naso sau Furiile centurionului Rapax*, Liviu Lungu, București: Editura Corint Books, 2017, 176 p.
146. 2017 „Ovidius, nevoia de simbol”, Dan Cojocaru, în: *Datina*, editată de Centrul Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada”. Constanța, An 4, nr. 33, (Ian. 2017), pp. 31-33.
147. 2017 *Codul lui Ovidius Naso: perfuzii contra uitării*, Vasile Sârbu; Raluca Melihov; Lelia Rus Pîrvan. [Cuvânt înainte: Sorin Rugină]. Constanța: Editura „Ex Ponto”, 2017, 449 p.